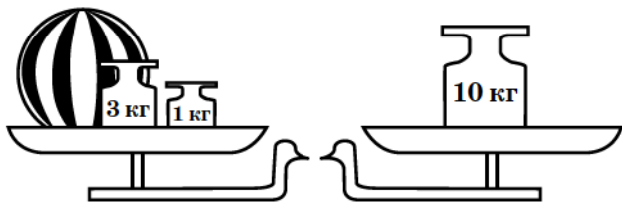

2 КЛАС

- 102.** Довжина дерев'яни — 10 м. За 2 хвилини відпилюють по 1м. За скільки хвилин буде розпиляна уся дерев'яна?
- 103.** На подвір'ї бігають кури й поросята; у всіх разом 20 голів і 52 ноги. Скільки усього курей і скільки поросят?
- 104.** Котра зараз година, якщо частина доби, що залишилась, удвічі більша за ту, що минула?
- 105.** П'ять хлопців обмінялись рукостисканнями. Скільки було рукостискань?
- 106.** У Петрика є дві палички завдовжки 9 см і 4 см. Як йому відміряти 5 см? Як йому відміряти 1 см?
- 107.** Скільки важить кавун?

- 108.** Шість тістечок розподілили між братами і сестрами так, що у братів їх стало на два менше, ніж у сестер. Скільки тістечок отримали брати й скільки сестри?
- 109.** Іванко мешкає в 12-поверховому будинку на 9-му поверсі, якщо рахувати зверху. На якому поверсі живе Іванко?
- 110.** На подвір'ї прогулювалися чотири дідусі. Вони розговорилися й вирішили з'ясувати, хто з них найстарший. Виявилось, що дід Григорій молодший за діда Трохима, дід Остап такого ж віку, як дід Трохим, а дід Петро старший за діда Остапа. Хто із дідусів найстарший?

- 111.** У коробці лежать 15 кульок: чорних, білих і червоних. Червоних кульок у 7 разів більше, ніж білих. Скільки у коробці чорних кульок?
- 112.** Песик Жучок на 6 кг важчий за кота Мурчика, а Мурчик утричі легший за Жучка. Скільки важить Мурчик?
- 113.** Марійка в черзі в шкільному буфеті сьома від початку черги, а з кінця — дев'ята. Скільки дітей у черзі?
- 114.** Фрекен Бок спекла пампушки. Прилетів Карлсон і з'їв половину. Потім Малюк з'їв половину того, що залишилось, і на тарелі лишилось 2 пампушки. Скільки усього пампушок спекла Фрекен Бок?
- 115.** У записі трицифрового числа одиниць удвічі менше, ніж десятків, а сотень — удвічі більше, ніж десятків. Знайдіть це число, якщо в ньому чотири десятки.
- 116.** У Софійки 3 брати й 2 сестри. Скільки братів і сестер має її братик Олесик?
- 117.** Рік тому Маринці було 6 років. Скільки їй буде через 6 років?
- 118.** Куди вміститься більше води: у трилітровий чайник чи в трилітровий глечик?
- 119.** У Дмитрика було 50 листівок, а у Сашка 30 листівок. Скільки листівок Дмитрик має віддати Сашкові, щоб у них листівок стало порівну?
- 120.** У двох кошиках було 120 яблук. Після того як з одного кошика вийняли 28 яблук, у кошиках стало яблук порівну. Скільки яблук було у кожному кошику спочатку?

- 121.** На березі сидять Марійка, її бабуса, мама й лялька. Бабуса сидить поруч з онучкою, але не біля ляльки. Лялька не сидить біля Марійчиної мами. Хто сидить біля Марійчиної мами?
- 122.** Вартість половини хлібини на 18 к. більша, ніж чверті. Скільки коштує ціла хлібина?
- 123.** Слимак почав підніматись по стіні в понеділок зранку. Висота стіни — 10 м. Слимак піднімається на 2 метри за один день і спускається на 1 метр за ніч. У який день тижня слимак доповзе до верхнього краю стіни?
- 124.** На свято у двох класах розвісили 100 повітряних кульок. В одному класі розвісили на 4 кульки більше. Скільки кульок було у кожному класі?
- 125.** В одному ряду поставили 6 солдатиків на відстані 5 см один від одного. У другому ряду — 8 солдатиків на відстані 3 см. Який ряд довший?
- 126.** Вадим задумав число, додав до нього 1, відняв 2, помножив результат на 3 і поділив на 4. Вийшло 6. Яке число задумав Вадим?
- 127.** На двох полицях стояло 19 книг. На кожну полицю поставили ще стільки книг, скільки на ній було. Скільки книг стало на обох полицях після цього?
- 128.** Купили 8 іграшок. Зайців стільки ж, скільки ляльок, але вдвічі менше, ніж машинок. Скільки яких іграшок купили?
- 129.** У Катрусі було 2 помаранчі. Вона дала по помаранчу двом подружкам, а вони їй по половинці. Кому дісталось більше?
- 130.** У букеті були волошки, ромашки й чорнобривці. Усього 7 квіток. Ромашок стільки ж, скільки чорнобривців, але

більше, ніж волошок. Скільки було ромашок, чорнобривців і волошок?

- 131.** Купили 9 аркушів кольорового паперу. Червоних стільки ж, скільки зелених, але більше, ніж синіх, а жовтих більше, ніж зелених. Скільки яких аркушів купили?
- 132.** Моїй сестрі 29 лютого виповнилося 8 років. Скільки разів вона святкувала свій день народження?
- 133.** Двоє друзів домовились їхати разом у сьомому вагоні поїзда. Скільки має бути вагонів у поїзді, щоб вони зустрілись, якщо один сів у сьомий вагон від початку, а інший у сьомий вагон від кінця?
- 134.** В Оксанки й Тетянки разом було 20 цукерок. В Оксанки на 4 більше, ніж у Тетянки. Скільки цукерок було в кожної дівчинки?
- 135.** Вінні Пух поділив між собою і Пацем 12 тістечок так, що у Вінні Пуха тістечок стало на 10 більше, ніж у Паця. Скільки тістечок дісталось кожному?
- 136.** Пиляли дрова й на одній деревині зробили 10 розпилів. Скільки вийшло частин? Скільки вийде частин, якщо зробити 100 розпилів?
- 137.** Розпиляли деревину на 20 частин. Скільки зробили розпилів? Скільки розпилів слід зробити, щоб розпиляти деревину на 100 частин?
- 138.** Побудували великий будинок. Між будь-якими поверхами цього будинку — 10 сходинок. Петрик живе на четвертому поверсі. Скільки сходинок він проходить, коли йде зі школи додому? На якому поверсі живе його однокласник Сашко, якщо він проходить по дорозі додому 80 сходинок?

- 139.** Один день проживання в казковому готелі коштує 1 сольдо. Буратіно має купюри в 1 і 2 сольдо. Як він буде щоденно розраховуватись за проживання в готелі протягом 3 днів?
- 140.** На двох полицях стоять разом 42 книги, причому на першій полиці — на 12 книг більше, ніж на другій. Скільки книг стоїть на кожній полиці?
- 141.** Батькові й сину разом 40 років. Скільки їм буде разом через 3 роки?
- 142.** Зараз мені 10 років, а моїй сестрі — 3. Через скільки років я буду вдвічі старший за неї?
- 143.** Одна курка й 3 курчати важать стільки, скільки один півень. На одній шальці вагів — одна курка й 4 курчати, на іншій — півень. Скільки треба посадити до півня курчат, щоб ваги були в рівновазі?
- 144.** Уночі кіт, їжак і вуж полювали на мишей. Кіт зловив на дві миші більше, ніж їжак, а вуж на одну менше, ніж кіт. Скільки мишей зловив кожний звірок, якщо разом вони зловили 18 мишей?
- 145.** Малюк, Карлсон і Фрекен Бок їли пампушки. Фрекен Бок з'їла на дві пампушки більше, ніж Малюк, і на дві пампушки менше, ніж Карлсон. Разом вони з'їли 12 пампушок. Скільки з'їв кожний?
- 146.** Розшифруй ребус: $AAA \cdot A = AAA$.
- 147.** У чотириповерховому будинку Петрик живе вище за Іванка, але нижче за Мишка, а Євгенко живе нижче за Іванка. Хто на якому поверсі живе?
- 148.** Із Києва до Харкова літак летить 1 годину 20 хвилин, а назад 80 хвилин. Чим пояснити таку різницю?
- 149.** Два яблука важать, як 3 персики, а персик важить, як 2 абрикоси. На одній шальці вагів — 1 яблуко. Скільки

абрикосів слід покласти на другу шальку, щоб ваги були в рівновазі?

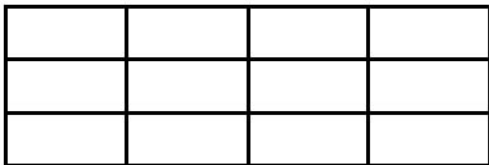
- 150.** Із 25 учнів у класі 17 вивчають англійську мову, а 15 — французьку. Скільки учнів вивчають обидві мови?
- 151.** Добуток двох чисел дорівнює 60. Як зміниться добуток, якщо один з множників збільшити вдвічі?
- 152.** Фрекен Бок з'їла пиріжків удвічі більше, ніж Малюк, і на два пиріжки менше, ніж Карлсон. Разом вони з'їли 12 пиріжків. Скільки з'їв кожний?
- 153.** Серед трьох монет одна фальшива — більш легка. Скільки знадобиться зважувань на терезах без гирь, щоб знайти фальшиву монету?
- 154.** Якщо я куплю один блокнот, то у мене залишиться 4 гривні. А якщо я захочу купити 3 блокноти, то мені не вистачить 10 гривень. Скільки коштує блокнот?
- 155.** У нас є пісочні годинники на 3 хвилини й на 7 хвилин. Треба опустити яйце в киплячу воду рівно на 4 хвилини. Як це зробити з допомогою цих пісочних годинників?
- 156.** Батька звуть Юрій Петрович, по батькові діда Кирилович. Сина назвали на честь прадіда. Як звуть сина й діда (повне ім'я, по-батькові)?
- 157.** Ігор вважає, що квиток, який куплено в автобусі чи трамваї, може приносити щастя. Для цього потрібно, щоб суми перших і останніх трьох цифр його шестицифрового номера дорівнювали одна одній. Одного разу в автобусі йому дістався щасливий квиток. Ігор заховав його. А коли потім вийняв з кишені, то побачив, що остання цифра зітерлась. Перші ж п'ять цифр були такі: 32 875. Допоможи Ігорю встановити номер квитка.

- 158.** Добуток двох чисел дорівнює 72. Як зміниться добуток, якщо кожний множник збільшиться вдвічі?
- 159.** Батькові 41 рік, старшому синові 13 років, дочці 10 років, а молодшому синові 6 років. Через скільки років вік батька буде дорівнювати сумі років трьох його дітей?
- 160.** Сім олівців дорожчі від 8 зошитів. Що дорожче: 8 олівців чи 9 зошитів?
- 161.** Розпиляли кілька деревин, при цьому зробивши 10 розпилів і отримавши 13 шматків. Скільки деревин розпиляли?
- 162.** Дві білочки зібрали однакову кількість горіхів. Скільки горіхів одна білочка має віддати іншій, щоб у другій білочки стало на 10 горіхів більше?
- 163.** Під час гри в шашки Роман загубив половину своїх шашок, а Семен 3 рази по 2 шашки. У кого залишилось шашок більше, якщо на початку гри у кожного було по 12 шашок?
- 164.** Оксанка живе на 7-му поверсі 15-поверхового будинку, якщо лічити зверху. На якому поверсі живе Оксанка?
- 165.** Добуток двох чисел дорівнює 72. Як зміниться добуток, якщо перший множник збільшити вдвічі, а другий зменшити вдвічі?
- 166.** Семен з'їв цукерок удвічі менше за Миколу й на дві більше за Валю. Разом вони з'їли 14 цукерок. Скільки з'їв кожний?
- 167.** Маємо 2 посудини місткістю 3 л і 5 л. Інших ємностей немає. Як налити у велику посудину з водогінного крана 1 л води?

- 168.** Пес Шарик гаявся лісом за зайцями, щоб їх сфотографувати. Йому вдалося сфотографувати всіх зайців у лісі. Вийшло 18 фотографій. Коли Шарик почав роздавати фотографії зайцям, виявилось, що половину зайців він сфотографував по одному разу, а другу половину — по 2 рази. Скільки було зайців у лісі?
- 169.** Десять дівчат вишикувались в ряд на відстані 2 метри одна від одної. Знайди довжину ряду.
- 170.** У кожному з двох кошиків було 12 яблук. Андрій узяв кілька яблук із першого кошика, а Тарасик узяв з другого кошика стільки яблук, скільки залишилося в першому. Скільки яблук залишилося у двох кошиках разом?
- 171.** Маса повного бідона з молоком 15 кг. Коли половину молока випили, маса бідона стала 8 кг. Яка маса пустого бідона?
- 172.** Олег з Єгором збирають марки. У них разом на 25 марок більше, ніж в Олега, і на 15 більше, ніж у Єгора. Скільки марок є у кожного з хлопців?
- 173.** Знайди суму усіх чисел від 1 до 100. Великий німецький математик Карл Гаусс розв'язав цю задачу за одну хвилину в шестирічному віці.
- 174.** Помаранч і мандарин важать разом 500 г, помаранч і яблуко важать разом 800 г, яблуко й мандарин важать разом 600 г. Скільки вони важать кожне окремо?
- 175.** Розшифруй ребус: $AAA \cdot 2 = 8BB$.
- 176.** Катруся прочитала за місяць на три книги більше, ніж Толя, і на дві книги менше, ніж Даринка. Усього вони прочитали 20 книг. Скільки книг прочитав кожен?

- 177.** На двох деревах сиділи сороки. З першого дерева відлетіло 9 сорок, а з другого на перше дерево перелетіло 5 сорок. Тепер на кожному дереві стало по 8 сорок. Скільки сорок було на кожному дереві?
- 178.** Кравець має шматок тканини завдовжки 16 метрів, від якого відрізає щоденно по 2 м. На який день він відріже останній шматок?
- 179.** Мандрівник пройшов шлях у 40 км за три дні. За перший день він пройшов утричі більше, ніж за третій, а за другий день він пройшов стільки ж, скільки за перший і третій дні разом. Скільки кілометрів пройшов мандрівник за кожний із трьох днів?
- 180.** Володя розділив число 256 на 32. Оля розділила число 256 на число, вчетверо менше, ніж 32. У кого вийшов більший результат і у скільки разів?
- 181.** Роз'їжджаючись по домівках після відпочинку в таборі, п'ятеро друзів обмінялися фотографіями: кожен дав кожному по одній своїй фотографії. Скільки їм для цього знадобилось фотографій?
- 182.** Ми знаємо, що Поліна народилася з 15 по 28 січня. За скільки питань ми можемо дізнатись про точну дату її народження, якщо вона згодна відповідати на наші питання лише «так» чи «ні»? Яким може бути перше питання?
- 183.** Арсен піднімався з першого поверху на третій і нарахував 18 сходинок. Між усіма поверхами кількість сходинок однакова. Скільки сходинок нарахує Арсен, якщо підніметься з першого поверху на шостий?
- 184.** Якщо Андрій на 2 роки старший за Іванка, а Іванко на 3 роки старший за Миколу, то хто старший — Андрій чи Микола — і на скільки?

- 185.** Частка двох чисел дорівнює 24. Чому буде дорівнювати частка, якщо дільник збільшити втричі?
- 186.** Іванко відкрив нову книжку і побачив, що сума чисел на сторінках зліва та справа дорівнює 61. Яким є добуток цих чисел?
- 187.** Скільки слід зробити розломів, щоб поділити на однакові шматочки таку шоколадку?

- 188.** Дідові 60 років, а онукові 10. Коли дід буде втричі старший від онука?
- 189.** Степанко на 2 роки старший від Олега, а Дмитрик на 5 років молодший від Степанка. Хто молодший: Олег чи Дмитрик? На скільки?
- 190.** Садівникам потрібно засадити ряд завдовжки 30 метрів яблунями. Відстань між деревами становить 3 м. Скільки слід приготувати саджанців?
- 191.** Ділене збільшили втричі. Як слід змінити дільник, щоб частка не змінилась?
- 192.** У Михайлика було 9 паличок різної довжини. Скільки в нього буде паличок після того, як він розламає дві з них навпіл?
- 193.** На подвір'ї гралися 19 дівчат і 12 хлопців. Скільки ще дітей мають до них приєднатись для того, щоб усіх їх можна було поділити на 6 команд з однаковою кількістю дітей у кожній групі?

- 194.** У перший день канікул Іванко розв'язав половину заданих на канікули задач. У другий — половину з тих, що залишилися. Тепер йому залишилось розв'язати лише 5 задач. Скільки задач було задано на канікули?
- 195.** На лісовій галявині зустрілися заєць, білка, лисиця, вовк, борсук і куниця. Кожний, вітаючись, потиснув кожному лапу. Скільки всього лапостискань було?
- 196.** Іринка задумала один із семи днів тижня й згодна відповідати на питання лише «так» або «ні». За скільки питань можна дізнатись, який день тижня задумала Іринка? Яким може бути перше питання?
- 197.** Летіли галки, побачили палки. Якщо на кожную палку сяде по галці, то для однієї галки не вистачить палки. А якщо на кожную палку сяде по дві галки, то одна з палок залишиться без галок. Скільки було галок і скільки було палок?
- 198.** Батька одного громадянина звать Дмитро Олексійович, а сина цього громадянина — Іван Володимирович. Як звать цього громадянина?
- 199.** Ганна, Борис, Віра й Гена всього зловили 10 рибок, причому кожен з дітей зловив різну кількість рибок. Ганна зловила більше від усіх, а Віра — менше від усіх. Хто зловив більше рибок — хлопці чи дівчата?
- 200.** У класі 20 дітей. 11 з них принесли на урок малювання фарби. 14 з них принесли кольорові олівці. Скільки дітей принесли й фарби, й олівці?
- 201.** Через 10 років Роман буде втричі старший, ніж зараз. Скільки років Роману зараз?
- 202.** Їде Іван Царевич на своєму коні рятувати Олену Премудру. І бачить, що далі йдуть три дороги й стоїть камінь

з написом: «Ліворуч поїдеш — Олену Премудру врятуєш, прямо поїдеш — у болото потрапиш, праворуч поїдеш — живим залишишся». Хотів був Іван Царевич ліворуч поїхати, та помітив приписку: «Усе, що тут написано, — неправда». Допоможи Івану Царевичу вибрати дорогу, щоб урятувати Олену Премудру.

- 203.** У родині кілька дітей. Один із дітей каже, що в нього є один брат і одна сестра. Другий із дітей каже, що в нього немає жодного брата. Скільки в родині дітей? Скільки в цій родині дівчат і хлопців?
- 204.** Через 5 років Оксана буде на 3 роки старша, ніж Маринка зараз. Хто старший і на скільки років?
- 205.** У родині 3 брати: Сергійко, Віктор і Андрій. Сергійко за віком середній. Сергійкові й Вікторові разом 13 років, а сума років Сергійка та Андрія — 17 років. Хто з братів старший, хто молодший?
- 206.** Через 4 роки Олесь буде на 2 роки молодший, ніж Тарасик зараз. Хто молодший і на скільки років?
- 207.** В одному ряду лежать 11 камінців на відстані 8 см один від одного. Скільки камінців на відстані 10 см один від одного слід покласти в другий ряд, щоб обидва ряди були однакової довжини?
- 208.** У шаховому турнірі взяли участь п'ятеро гравців. Кожен зіграв з кожним по одній партії. Скільки партій зіграв кожен шахіст? Скільки усього було зіграно партій?
- 209.** Кажуть, черепаха Тортила віддала золотий ключик Буратіно не так просто, як розповідають у казці, а винесла три скриньки. Червону, синю й зелену. На них були написи. На червоній: «Тут лежить золотий ключик». На синій: «Зелена скринька порожня». На зеленій: «Тут

сидить гадюка». Тортила сказала: «Дійсно, одна скринька порожня, в іншій сидить гадюка, а в третій лежить золотий ключик, але усі написи неправильні. Якщо відгадаєш, у якій скриньці лежить золотий ключик, він — твій». Де лежить золотий ключик?

- 210.** Двом батькам разом 80 років, двом синам разом 40 років, а батькові й синові разом 60 років. Скільки років разом усім трьом?
- 211.** Тетянка, Іринка й Оленка — сестри. Тетянці й Іринці разом 5 років, а сума віку Іринки й Оленки дорівнює 7. Іринка — найменша. Яка із сестер найстарша?
- 212.** Запрошуючи в гості Галинку, Наталка сказала: «Ти легко знайдеш нашу квартиру. Коли ввійдеш до нашого будинку, побачиш коридор, а в ньому — троє однакових дверей, що ведуть до квартир Шевченків, Моринчаків і нашої. Наші двері не найлівіші, але лівіші за двері Шевченків». Наступного дня Галинка прийшла в будинок, де живе Наталка, й замислилась: «Котрі ж двері ведуть до Галинки?»
- 213.** Добуток діленого, дільника й частки дорівнює 16. Чому дорівнює дільник?
- 214.** Тато приніс із риболовлі 14 рибин трьох різних видів: йоржів, пічкурів і окунів. Йоржів було на 10 більше, ніж пічкурів. Скільки рибин кожного виду зловив тато?

2 КЛАС

- 102.** Краще накреслити відрізок завдовжки 10 см, позначити кожний сантиметр як 1 м. Тепер слід з'ясувати, скільки розпилів слід зробити. Останній розпил буде 9-м. Отже: $9 \cdot 2 = 18$ (хвилин).

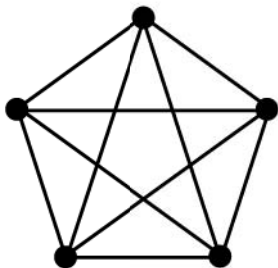
- 103.** *Відповідь:* 6 поросят, 14 курей.

Міркуємо так: оскільки голів 20, то курей і поросят разом 20 штук. Якби на подвір'ї були лише кури, то в них було б 40 ніг. Але їх 52. Отже, ці «зайві» $52 - 40 = 12$ ніг належать поросяткам, кожне з яких має на дві ноги більше, ніж курка. Оскільки всього «зайвих» ніг 12, а в одного поросяти «зайві» дві ноги, то всього поросят було $12 : 2 = 6$, а курей, відповідно, 14.

- 104.** *Відповідь:* восьма година.

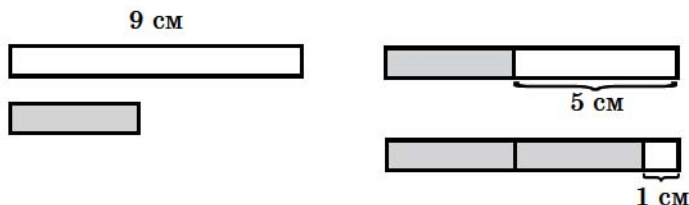
Міркуємо так: усього в добі 24 години. Одна третина доби — це 8 годин. $24 - 8 = 16$. 16 годин вдвічі більше, ніж 8.

- 105.** *Відповідь:* 10 рукостискань. Розв'язати допоможе малюнок:

Можна, малюючи, міркувати: 1-й хлопець потиснув руки чотирьом, 2-й — трьом (бо з першим вже обмінявся рукостисканням), 3-й — двом (не рахуючи вже здійснені рукостискання), 4-й — одному, 5-му. Отже: $4 + 3 + 2 + 1 = 10$.

106. Розв'язання цієї задачі варто намалювати.

107. Відповідь: 6 кг.

Розв'язання: $10 - (1 + 3) = 6$ (кг).

108. Відповідь: у братів було 2 тістечка, у сестер — 4.

Задачу можна розв'язувати підбором. Однак бажано дати розв'язання з питаннями. Для цього малюємо два відрізки, один з яких на дві клітинки більший за інший:

Як дізнатись, скільки клітинок має бути в кожному відрізку? Сума цих двох відрізків має дорівнювати 6 клітинкам. Отже, сума двох відрізків, що дорівнюють меншому, дорівнює $6 - 2 = 4$, а кожний з них дорівнює 2.

Спробуємо сформулювати питання:

- 1) Скільки було б тістечок, якби у сестер було стільки ж, скільки у братів? $6 - 2 = 4$.
- 2) Скільки тістечок було у братів? $4 : 2 = 2$.
- 3) Скільки тістечок було у сестер? $2 + 2 = 4$ (або $6 - 2 = 4$).

109. Відповідь: на 4-му поверсі.

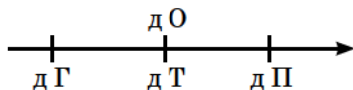
Можна намалювати будинок:

Можна порахувати, скільки поверхів розташовано нижче за Іванків ($12 - 9 = 3$).

110. Відповідь: найстарший — дід Петро.

Розв'язання цієї задачі дуже зручно зобразити схемою:

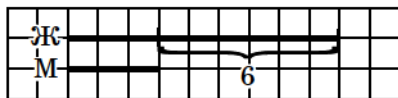
$$\begin{aligned} \text{дГ} < \text{дТ}, \quad \text{дТ} = \text{дО}, \quad \text{дО} < \text{дП} &\rightarrow \text{дГ} < \text{дО}; \\ \text{дП} > \text{дО}, \quad \text{дП} > \text{дТ}, \quad \text{дП} > \text{дГ}. \end{aligned}$$

111. Відповідь: 7 чорних кульок.

Міркуємо так: білих кульок не може бути більше за одну, оскільки якщо б їх було 2, то червоних кульок було б не менше за 14, а кульок усього 15. Отже, білих кульок лише одна, а червоних у сім разів більше, тобто сім. Чорних кульок: $15 - (1 + 7) = 7$.

112. Відповідь: 3 кг.

Розв'язання найлегше виконати за допомогою малюнка:

$6 : 2 = 3$ (кг) — маса Мурчика.

113. Відповідь: 15 дітей.

Міркуємо так: оскільки від початку Марійка сьома, то перед нею — 6 дітей. Оскільки з кінця вона дев'ята, то за нею — 8 дітей. $6 + 8 = 14$. Але ж треба додати й саму Марійку: $14 + 1 = 15$ (дітей).

114. Відповідь: 8 пампушок.

Міркуємо так: оскільки 2 пампушки — половина того, що було до того, як першу половину з'їв Малюк, отже до того, як Малюк узяв пампушки, їх було 4. Але 4 — друга половина від того, що було, першу ж з'їв Карлсон. Але якщо половина — 4, то ціле — $4 + 4 = 8$ (пампушок).

115. Відповідь: 842.

116. Відповідь: Олесик має двох братів і трьох сестер.

117. Відповідь: $1 + 6 + 6 = 13$ років.

118. Води в глечик і чайник вміститься однаково, оскільки їхній об'єм однаковий.

119. Відповідь: 10 листівок.

Міркуємо так: зараз у Дмитрика листівок більше на: $50 - 30 = 20$. Якщо він віддасть Сашкові 1 листівку, у Сашка стане на 1 листівку більше, а у Дмитрика стане на 1 листівку менше. Отже різниця між кількістю листівок хлопчиків зменшиться на 2. Іще одна листівка — знову на 2 і т. д. Щоб ліквідувати різницю в 20 листівок, Дмитрикові треба віддати Сашкові 10 листівок.

120. Відповідь: 1-й кошик — 46 яблук; 2-й кошик — 74 яблука.

Міркуємо так: 1) $120 - 28 = 92$ (ябл.).

2) $92 : 2 = 46$ (ябл.) — 1-й кошик.

3) $46 + 28 = 74$ (ябл.) або $120 - 46 = 74$ (ябл.) — 2-й кошик.

121. *Міркуємо так:* оскільки бабуся сидить поруч з онукою, а не біля ляльки, то поруч із нею мама Марійки. Лялька не сидить біля матері Марійки, тому вона там, де і повинна бути — біля дівчинки. Отже, вони сидять на березі у такому порядку: мама, бабуся, Марійка, лялька.

122. *Відповідь:* 72 к.

Міркуємо так: оскільки половина хлібини вдвічі дорожча від четвертини, то вона коштує: $18 + 18 = 36$ к. Тоді ціна цілої хлібини вдвічі більша, тобто: $36 + 36 = 72$ к.

123. *Міркуємо так:* за добу слимак просувається по стіні на 1 метр вгору ($2 - 1$). На кінець 8-ї доби він був на висоті 8 метрів. Увечері дев'ятого дня слимак піднявся на стіну. Це сталося у вівторок.

124. *Відповідь:* 48 кульок і 52 кульки.

Міркуємо так:

1) $100 - 4 = 96$ (кульок)

2) $96 : 2 = 48$ (кульок) — 1-й клас.

3) $48 + 4 = 52$ (кульки) або $100 - 48 = 52$ (кульки) — 2-й клас.

125. *Відповідь:* довшим є перший ряд.

Можна за допомогою малюнка з'ясувати, що проміжків між шістьма солдатами 5, а між вісьмома — 7. За допомогою множення чи додавання знаходимо довжину першого ряду $5 \cdot 5 = 25$ (см). А другого ряду — $7 \cdot 3 = 21$ (см). Отже, перший ряд є довшим.

126. Розв'язання треба починати з кінця: $6 \cdot 4 : 3 + 2 - 1 = 9$.
Перевірка: $(9 + 1 - 2) \cdot 3 : 4 = 6$.

127. *Відповідь:* 38 книг.

Міркуємо так: якщо кожний доданок помножити на одне й те саме число, то сума помножиться на це число:

$$A \cdot C + B \cdot C = (A + B) \cdot C$$

Оскільки сума дорівнювала 19, а кожний доданок збільшили в 2 рази, то сума збільшилась удвічі й стала дорівнювати $19 \cdot 2 = 38$.

128. Відповідь: 2 зайці, 2 ляльки, 4 машинки.

Розв'язання: $2 + 2 + 4 = 8$ (іграшок).

129. Відповідь: подружкам дісталось по половинці, а Катрусі — цілий помаранч.

130. Відповідь: 3 ромашки, 3 чорнобривці, 1 волошка.

Розв'язання: $3 + 3 + 1 = 7$ (квітів).

131. Відповідь: жовтих — 4 арк., червоних і зелених — по 2 арк., синіх — 1 арк.

Розв'язання: $4 + 2 + 2 + 1 = 9$ (аркушів).

132. Відповідь: 3 рази (8 років, 4 роки, 0 років — якщо вважати за свято й той день, коли вона народилася).

133. Відповідь: 13 вагонів.

134. Розв'язання: 1) $20 - 4 = 16$ (цукерок).

2) $16 : 2 = 8$ (цукерок) — у Тетянки.

3) $8 + 4 = 12$ (цукерок) або $20 - 8 = 12$ (цукерок) — в Оксанки.

135. Відповідь: Вінні Пух узяв собі 11 тістечок, а Пацю дісталось 1 тістечко.

136. Відповідь: 11 частин; 101 частина.

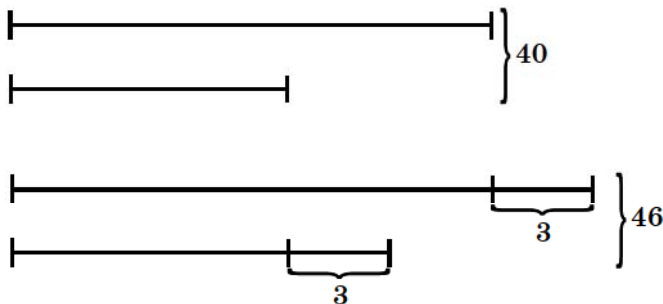
Міркуємо так: частин завжди стільки ж, скільки розпилів, + 1.

137. Відповідь: 19 розпилів; 99 розпилів.

Міркуємо так: розпилів завжди стільки, скільки частин, - 1.

- 141.** *Міркуємо так:* у цій задачі невідомо, чому дорівнюють доданки: вік батька й вік сина. Однак відома їхня сума — 40 років. Невідомо й те, скільки років буде кожному через 3 роки. Але відомо, що кожний доданок збільшиться на 3, а отже, їхня сума збільшиться на $3 + 3 = 6$. Виходить, вона буде дорівнювати: $40 + 6 = 46$. Корисно зобразити розв'язання на малюнку:

Відповідь: 46 років.

- 142.** *Відповідь:* через 4 роки, коли мені буде 14 років, а сестрі 7.

Міркуємо так:

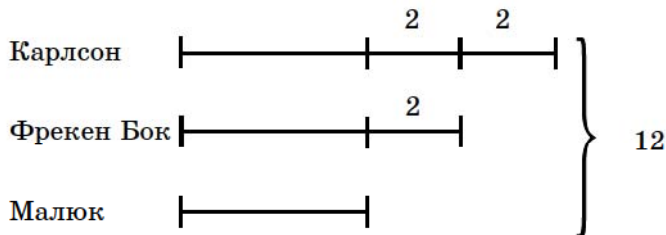
Я	Сестра
10	3
11	4
12	5
13	6
14	7

- 143.** *Відповідь:* до півня треба посадити одне курча.

144. Відповідь: кіт зловив 7 мишей, їжак — 5 мишей, а вуж — 6 мишей.

Розв'язання: якби і вуж, і їжак зловили би кожний стільки ж мишей, скільки зловив кіт, то всі разом вони зловили б $18 + 2 + 1 = 21$ мишу, а кожний зловив би по $21 : 3 = 7$ мишей. Отже, кіт зловив 7 мишей, їжак — $7 - 2 = 5$ мишей, а вуж — $7 - 1 = 6$ мишей.

145. Розв'язання підкаже малюнок:

1) Скільки пампушок з'їли б усі разом, якби Фрекен Бок з'їла стільки ж, скільки Малюк? $12 - 2 = 10$.

2) На скільки пампушок Карлсон з'їв більше, ніж Малюк? $2 + 2 = 4$.

3) Скільки пампушок з'їли б усі разом, якби кожен з'їв стільки ж пампушок, скільки Малюк? $10 - 4 = 6$.

4) Скільки з'їв Малюк? $6 : 3 = 2$. І так далі.

Відповідь: Малюк з'їв 2 пампушки, Фрекен Бок — 4, Карлсон — 6.

146. Міркуємо так: оскільки добуток трицифрового числа на одноцифрове дорівнює першому множнику, то другий множник дорівнює одиниці.

Відповідь: $111 \cdot 1 = 111$.

147. Відповідь: на першому поверсі — Євгенко, на другому — Іванко, на третьому — Петрик, на четвертому — Мишко.

148. Відповідь: 1 година 20 хвилин = 60 хвилин + 20 хвилин = 80 хвилин.

149. Міркуємо так: зробимо короткий запис умов:

$Я + Я = П + П + П$. Так само коротко запишемо співвідношення:

$П = А + А$. Тепер перший вираз запишемо, перевіривши персики в абрикоси: $Я + Я = А + А + А + А + А + А$. Половина першої ваги — $Я$. Половина другої — $А + А + А$. Отже, маємо рівність: $Я = А + А + А$.

Відповідь: 3 абрикоси.

150. Розв'язання ілюструємо схемою, в якій ліве коло позначає дітей, що вивчають англійську мову, а праве — тих, що вивчають французьку мову. У перетині кіл — учні, що вивчають обидві мови.

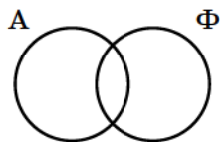
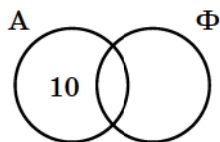
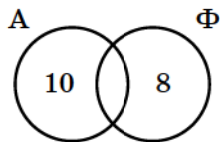

Схема заповнюється в процесі розв'язання задачі.

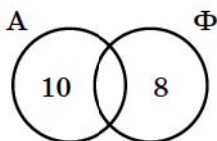
1) Скільки учнів не вивчає французьку мову (вивчає лише англійську)? $25 - 15 = 10$.

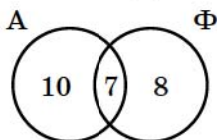
2) Скільки учнів не вивчає англійську мову (вивчає лише французьку)? $25 - 17 = 8$.

- 3) Скільки учнів вивчає лише одну мову (французьку або англійську)? $10 + 8 = 18$.

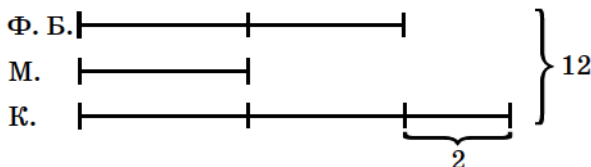
- 4) Скільки учнів вивчає обидві мови? $25 - 18 = 7$.

Відповідь: 7.

151. Добуток збільшиться удвічі.

152. Розв'язати задачу допоможе малюнок.

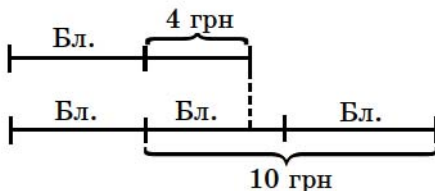
- 1) Скільки пиріжків з'їли б усі троє, якби Карлсон з'їв стільки ж, скільки Фрекен Бок? $12 - 2 = 10$.
- 2) Скільки було б частин? $2 + 1 + 2 = 5$.
- 3) Скільки пиріжків у кожній частині (скільки з'їв Маляр)? $10 : 5 = 2$.
- 4) Скільки з'їла Фрекен Бок? $2 \cdot 2 = 4$.
- 5) Скільки з'їв Карлсон? $4 + 2 = 6$.

153. *Міркуємо так:* нам відомо, що фальшива монета — більш легка. Тому достатньо одного зважування для виявлення фальшивої монети. Порівняємо вагу першої й другої монети. Якщо терези в рівновазі, то фальшива моне-

та третя, якщо переважила перша монета, то фальшива (легша) — друга. Якщо переважила друга, то фальшива — перша.

154. Відповідь: 7 гривень.

Розв'язання:

З малюнка бачимо, що вартість двох блокнотів дорівнює $4 + 10 = 14$ грн. Отже, один блокнот — $14 : 2 = 7$ грн.

155. Розв'язання: Поставимо годинники одночасно. Коли пісок у трихвилинному годиннику закінчиться, кладемо яйце в киплячу воду. Час, який іще буде сипатися пісок у семихвилинному годиннику, дорівнює 4 хвилинам.

156. Відповідь: син — Кирило Юрійович, дід — Петро Кирилович.

157. Розв'язання: номер квитка виглядає так: 32875*. Оскільки квиток щасливий, то $3 + 2 + 8 = 7 + 5 + *$. Звідси й отримуємо відповідь.

Відповідь: 328 751.

158. Відповідь: збільшиться удвічі. В умові 72 — зайве.

159. Міркуємо так: сума років усіх дітей дорівнює 29, що на 12 років менше за вік батька. Кожний рік вік батька буде збільшуватись на одиницю, а сума віку трьох дітей — на 3. Отже, кожний рік діти будуть наздоганяти батька на 2 роки. Через 6 років сума віку дітей зрівняється з віком батька. Отриману відповідь слід

перевірити, підрахувавши, скільки років буде кожному через 6 років.

Відповідь: через 6 років.

- 160.** *Міркуємо так:* оскільки 7 олівців дорожчі за 8 зошитів, то 1 олівець дорожчий за 1 зошит (доказ: 7 олівців дорожчі за 8 зошитів, отже 7 олівців дорожчі за 7 зошитів, отже 1 олівець дорожчий за 1 зошит). Додаючи до більшої вартості (7 олівців) більшу (1 олівець), ми отримуємо більше, ніж коли до меншої вартості (8 зошитів) додаємо меншу (1 зошит).

Слід формалізувати розв'язання:

$7 \text{ о} > 8 \text{ з}; 7 \text{ о} > 7 \text{ з}; 1 \text{ о} > 1 \text{ з}; 7 \text{ о} + 1 \text{ о} > 8 \text{ о} + 1 \text{ з};$
 $8 \text{ о} > 9 \text{ з}.$

Відповідь: 8 олівців дорожчі за 9 зошитів. Зазначимо, що з умови задачі не можна дізнатись, що дорожче: 6 олівців чи 7 зошитів.

- 161.** *Відповідь:* 3 деревини.

Міркуємо так: якщо розпиляти одну деревину, то, зробивши 10 розпилів, отримаємо 11 частин. Якщо розпиляти дві деревини, то, зробивши 10 розпилів, отримаємо 12 частин. Отже, треба взяти 3 деревини, тоді, зробивши 10 розпилів, ми зможемо отримати 13 частин.

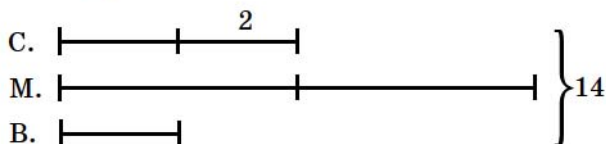
- 162.** *Відповідь:* 5 горіхів. При цьому у першої білочки кількість горіхів зменшиться на 5, а у другої збільшиться на 5.

- 163.** *Відповідь:* шашок у хлопців залишилось порівну, оскільки Роман загубив: $12 : 2 = 6$ шашок, а Семен загубив: $3 \cdot 2 = 6$ шашок.

- 164.** *Відповідь:* на дев'ятому.

- 165.** *Відповідь:* добуток не зміниться. Бажано виявити зайві умови в цій задачі: число 72.

166. Розв'язати допоможе малюнок.

Відповідь: 4, 8, 2.

167. *Розв'язання:* наллємо в меншу посудину з крана 3 л води й переллємо їх у більшу посудину. Знову наллємо в меншу посудину з крана 3 л води й віділлємо з нього у велику посудину 2 л (заповнимо велику посудину). У меншій посудині залишиться 1 л. Випорожнимо велику посудину й наллємо в неї 1 л з малої.

168. *Відповідь:* 12 зайців.

169. *Міркуємо так:* між десятима дівчатами проміжків 9. Кожний проміжок — 2 метри. Довжина ряду — $9 \cdot 2 = 18$ м.

Відповідь: 18 метрів.

170. *Міркуємо так:* оскільки Андрій і Тарасик забрали з двох кошиків разом стільки яблук, скільки їх було в одному кошику спочатку, то залишилось 12 яблук.

171. *Міркуємо так:* спочатку дізнаємось масу половини молока: $15 - 8 = 7$ кг. А потім легко вирахувати масу бідона: $8 - 7 = 1$ кг.

Відповідь: маса бідона 1 кг.

172. *Розв'язання:* графічна модель для розв'язання цієї задачі буде такою:

З малюнка видно, що різницю між марками хлопців і марками Олега складають марки Єгора, а, за умовою

задачі, у них разом марок на 25 більше, ніж в Олега. Отже, у Єгора є 25 марок. Міркуючи аналогічно, з'ясуємо, що в Олега — 15 марок.

- 173.** Розв'язання Гаусса: сума першого й останнього чисел дорівнює $1 + 100 = 101$. Так само $2 + 99 = 101$, $3 + 98 = 101$ і т. д. Оскільки чисел усього 100, то пар чисел 50. І якщо брати в одну пару однаково віддалені від країв ряду числа, то їхня сума завжди буде 101. А $101 \cdot 50 = 5050$.

Відповідь: 5050.

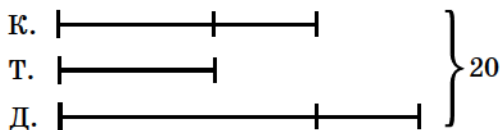
- 174.** Розв'язання: складемо всі ці маси. Вийде: $500 + 800 + 600 = 1900$ грамів. У цю масу увійшли маси двох помаранчів (один увійшов у суму 500, інший у суму 800), двох яблук і двох мандаринів. Отже, помаранч, яблуко й мандарин разом важать $1900 : 2 = 950$ (г). Віднімаючи від цієї суми вагу двох фруктів, отримуємо вагу третього.

Відповідь: помаранч важить 350 г, яблуко — 450 г, мандарин — 150 г.

- 175.** Міркуємо так: перший множник або 111, або 222, або 333, або 444, оскільки $555 \cdot 2 =$ чотирицифрове число. З названих чисел годиться лише 444, оскільки $333 \cdot 2$ менше, ніж 800.

Відповідь: $444 \cdot 2 = 888$.

- 176.** Розв'язанню допоможе малюнок:

Відповідь: 7, 4, 9.

- 177.** *Відповідь:* I — 12 с.; II — 13 с.

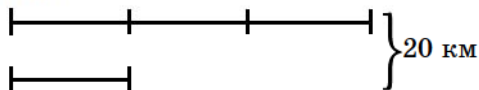
Розв'язання:

1) $8 - 5 + 9 = 12$ (сорок) — було на I дереві.

2) $8 + 5 = 13$ (сорок) — було на II дереві.

178. *Розв'язання:* усього вийде 8 шматків тканини, для цього слід зробити 7 розрізів. Отже, останній шматок кравець відріже на сьомий день.

179. *Розв'язання:* за другий день мандрівник пройшов стільки ж, скільки за інший час, тобто за другий день він пройшов половину шляху — 20 км. Щоб дізнатись, скільки він пройшов окремо в перший і третій дні, слід намалювати два відрізки:

Із малюнка видно, що 20 км, що залишились, складають чотири частини, отже, на кожну частину припадає 5 км. Тому на третій день він пройшов 5 км, а за перший день він пройшов 15 км.

Задача може бути розв'язана за п'ятьма питаннями:

1) Скільки кілометрів пройдено за другий день? $40 : 2 = 20$ (км);

2) Скільки кілометрів пройдено за перший і третій дні разом? $40 - 20 = 20$ (км).

3) Скільки було частин? $3 + 1 = 4$ (ч.).

4) Скільки кілометрів вміщується в одній частині (скільки пройдено за третій день)? $20 : 4 = 5$ (км).

5) Скільки кілометрів пройдено за перший день? $5 \cdot 3 = 15$ (км).

Відповідь: 15 км, 20 км, 5 км.

180. Задачу можна розв'язати, відповівши на наступні питання:

1) Яке число вийшло у Володі?

2) На яке число ділила Оля?

3) Скільки вийшло в Олі?

4) У скільки разів змінилася частка?

Власне, так і слід розв'язувати цю задачу, якщо учні не розуміють загального розв'язання. Для цього їй наявні в задачі числові дані. Але краще розв'язувати задачу в загальному вигляді, не користуючись числовими даними. Це розв'язання полягає у твердженні: якщо дільник розділити на 4, то частка збільшиться в 4 рази.

Відповідь: результат Олі більший у 4 рази.

181. Розв'язання: перший спосіб: кожний дав по 4 фотографії, тому всього знадобилось $4 \cdot 5 = 20$ фотографій.

Другий спосіб: кожний отримав по 4 фотографії, тому всього знадобилось $4 \cdot 5 = 20$ фотографій.

Відповідь: 20 фотографій.

182. Слід відгадати одне число з 14. Тому може знадобитись до 4-х питань. Слід навести приклади «везіння», коли знадобиться всього 3 питання.

Відповідь: 3 або 4. Першим питанням може бути таке: «Ти народилась з 15 по 21 січня?»

183. Міркуємо так: між першим і третім поверхами є 2 проміжки (сходинок). Отже, щоб дізнатись, скільки сходинок в одному проміжку, слід: $18 : 2 = 9$ (сходинок). До шостого поверху від першого — 5 проміжків. Отже, Арсен має пройти: $5 \cdot 9 = 45$ сходинок.

Відповідь: 45 сходинок.

184. Відповідь: Андрій старший за Миколу на 5 років.

185. Відповідь: 8.

186. *Міркуємо так:* оскільки книжка нова, то номери сусідніх сторінок є послідовними числами. Неважко здогадатися, що це будуть числа 30 і 31, добуток яких дорівнює 930.

187. *Міркуємо так:* кожний розлом збільшує кількість шматочків на 1. Спочатку ми мали 1 шматок — цілу шоколадку. Слід отримати 12 шматочків. Отже, треба зробити 11 розломів.

Відповідь: 11 розломів.

188. *Відповідь:* через 15 років.

189. *Відповідь:* Дмитрик молодший від Олега на 3 роки.

190. *Розв'язання:* $30 : 3 = 10$ — стільки проміжків між деревами. Яблунь буде на одну більше, тобто 11.

191. *Відповідь:* збільшити в 3 рази.

192. *Відповідь:* 11 паличок.

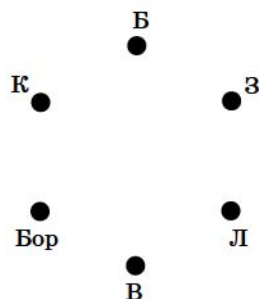
193. *Відповідь:* 5 дітей.

194. *Відповідь:* 20 задач.

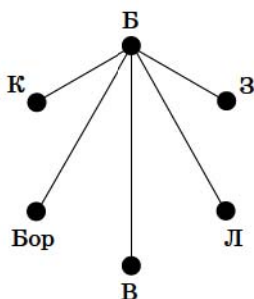
195. *Відповідь:* 15 лапостискань.

Розв'язання: зобразимо лісових жителів крапками, а кожну крапку позначимо першою буквою назви тварини (мал. а). Лапостискання будемо зображувати лініями, що попарно з'єднують кожні дві крапки. Спочатку зобразимо усі лапостискання однієї тварини (приміром білки), тобто білка привіталась із зайцем, лисицею, вовком, борсуком і куницею, тому з'єднаємо усі крапки з крапкою, що зображує білку (мал. б). Потім переходимо до іншої тварини. Лінії, що проведені, допомагають побачити, з ким вона уже привіталася, а з ким — ні. Так діємо

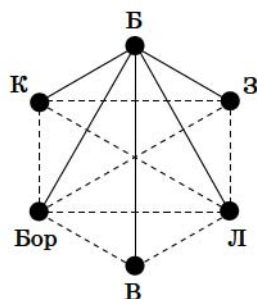
доти, доки всі не привітаються одне з одним (мал. в). Після цього підраховуємо кількість ліній, тобто лапостискань.

Мал. а

Мал. б

Мал. в

- 196.** *Міркуємо так:* оскільки відгадується один день із семи, то може знадобитись від двох до трьох питань. Слід показати, в яких випадках достатньо двох питань, а коли потрібні усі три.

Відповідь: 2 або 3 питання. Першим питанням може бути: «Ти задумала день з понеділка по четвер включно?»

- 197.** Це складна старовинна задача. Щоб розібратись у її розв'язанні, вчитель мусить розв'язати її спочатку для себе. Позначимо кількість галок буквою Γ , а кількість палок буквою Π . Тоді $\Gamma - \Pi = 1$. $(\Pi - 1) \cdot 2 = \Gamma$. З першого рівняння виходить, що $\Gamma = \Pi + 1$, а з другого $\Gamma = (\Pi - 1) \cdot 2$. Отже, $\Pi + 1 = 2\Pi - 2$, $\Pi = 3$. Звідси $\Gamma = 4$. Насправді, якщо 4 галки побачили 3 палки, то все відбулось так, як сказано в задачі.

Для того щоб із цією задачею розібрались учні, маємо: палки у вигляді відрізків, галок — у вигляді точок на них. Намалюємо одну палку. Виконаємо першу умову: посадимо на неї галку й одна галка має залишитись без палки. Малюємо точку окремо:

Вийшло дві галки й одна палка. Перевіряємо другу умову: якщо посадити на одну палку двох галок, усі палки будуть зайняті, тобто умови не виконані. Отже, палок більше ніж одна. Малюємо дві палки. Тоді галок має бути три. Якби вони сідали на ці дві палки по дві, то не залишилося б вільної палки (одна палка була б, дійсно, тільки з однією галкою):

І нарешті, якщо намалювати три палки й чотири галки, то все вийде.

Відповідь: 4 галки, 3 палки.

198. *Відповідь:* Володимир Дмитрович.

199. *Розв'язання:* число 10 можна зобразити сумою різних чотирьох доданків єдиним способом: $10 = 1 + 2 + 3 + 4$. Отже, Ганна зловила 4 рибки, а Віра — одну. Виходить, що дівчата зловили 5 рибинок, тоді хлопці зловили також 5 рибинок, тобто хлопці й дівчата зловили рибок порівну.

200. *Відповідь:* 5.

201. *Відповідь:* 5 років.

202. Побудуємо заперечення до кожного напису, тоді вийде, що якщо їхати ліворуч, то Олену Премудру не врятуєш; якщо їхати праворуч, то живим не залишишся. Вибираємо третю дорогу — вперед.

203. *Відповідь:* у родині 3 дітей: 2 дівчинки й 1 хлопчик.

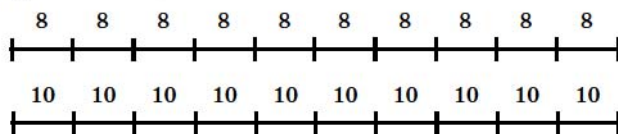
204. Відповідь: старша Маринка. На 2 роки.

205. Розв'язання: сума років Сергійка й Віктора менша за суму років Сергійка й Андрія, отже, Віктор молодший від Андрія. Виходить, що Андрій старший, Сергійко середній, а Віктор молодший.

206. Відповідь: молодший Олесь. На 6 років.

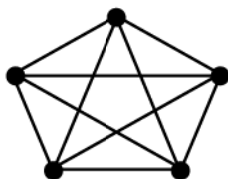
207. Відповідь: 9 камінців.

Міркуємо так:

$$8 \cdot 10 = 80 \text{ см}$$

208. Відповідь: кожний шахіст зіграв по 4 партії, що добре видно на малюнку:

Усього було зіграно 10 партій.

209. Розв'язання: побудуємо заперечення до кожного висловлювання на скриньках. Тоді, якби усі написи були вірними, на скриньках були б інші написи. На червоній скриньці: «Тут не лежить золотий ключик». На синій: «Зелена скринька не порожня». На зеленій: «Тут не сидить гадюка». Оскільки зелена скринька не порожня і в ній немає гадюки, то в ній лежить золотий ключик.

210. Розв'язання: це задача-жарт. Мова йде про дідуся, батька й сина. Вік дідуся позначимо буквою Д, вік батька по-

значимо буквою Б, вік сина позначимо буквою С. Складемо всі три числа: $80 + 40 + 60 = 180$. У цю суму ввійшли два Д, два С і два Б. Отже, $Д + Б + С = 180 : 2 = 90$. І оскільки $Д + Б = 80$, то $С = 10$, $Б = 30$, $Д = 50$.

Відповідь: дідусеві 50 років, батькові 30 років, синові 10 років.

- 211. Розв'язання:** запишемо умову задачі наступним чином: $Т + І = 5$; $І + О = 7$. Оскільки $5 < 7$, то $Т + І < І + О$, виходить, що $Т < О$, тобто Тетянка молодша за Оленку, отже, Оленка найстарша.

Відповідь: найстарша — Оленка.

- 212. Розв'язання:** оскільки потрібні двері лівіші від дверей Шевченків, то вони не найправіші, а за умовою задачі вони не найлівіші. Отже, потрібні двері розташовані посередині.

- 213. Міркуємо так:** ділене дорівнює добутку дільника й частки (якщо $a : b = c$, то $a = b : c$). Виходить, ділене та добуток дільника й частки — рівні числа, добуток яких дорівнює 16. Отже, кожне з цих чисел дорівнює 4.

- 214. Відповідь:** 11 йоржів, 1 пічкур, 2 окуні.